

Europske teme: Izbori za Europski parlament u 2019. godini

Sandra Kasunić

Sadržaj

- Europski izbori 2019. i europske teme
- Participacija građanki EU
- Sinergije europskih OCD-ova?
 - suradnja na određenim temama
 - zajedničko apliciranje na projekte

Europski izbori 2019.

- 23. do 26. svibnja 2019.
 - U RH: 26. svibnja 2019. (Zakon o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, NN143/13)
- Građanke biraju 12 zastupnica (prije: 11)
- Po novom birat će se 705 zastupnica

Izborni postupak

- Regulira se europskim i nacionalnim zakonodavstvom
- Zakon o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (NN 143/13, pročišćena verzija)
- Zajedničke odredbe izbornog postupka na razini EU tiču se:
 - aktivnog i pasivnog biračkog prava osoba koje nisu državljanke države u kojoj se izbori održavaju,
 - izbornih načela,
 - sustava glasanja
 - nespojivosti dužnosti nacionalnih i europskih zastupnika.

Klubovi zastupnica u EP-u

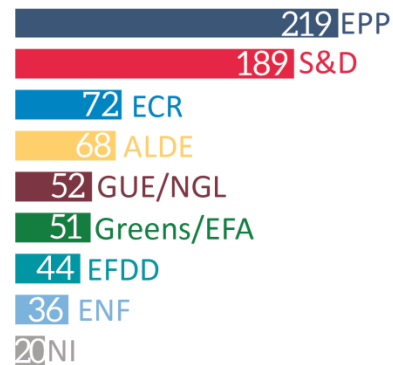
- Klub zastupnica Europske pučke stranke (kršćanski demokrati)
- Klub zastupnica Progresivnog saveza socijalista i demokrata u EP-u
- Klub zastupnica Europskih konzervativaca i reformista
- Klub zastupnica Saveza liberala i demokrata za Europu
- Klub zastupnica Zelenih/Europskog slobodnog saveza
- Konfederalni klub zastupnica Ujedinjene europske ljevice - Nordijske zelene ljevice
- Klub zastupnica Europe slobode i demokracije
- Europa nacija i sloboda

Sastav Europskog parlamenta, 2014.-2019.

European Parliament, 2014-19

Size of the political groups

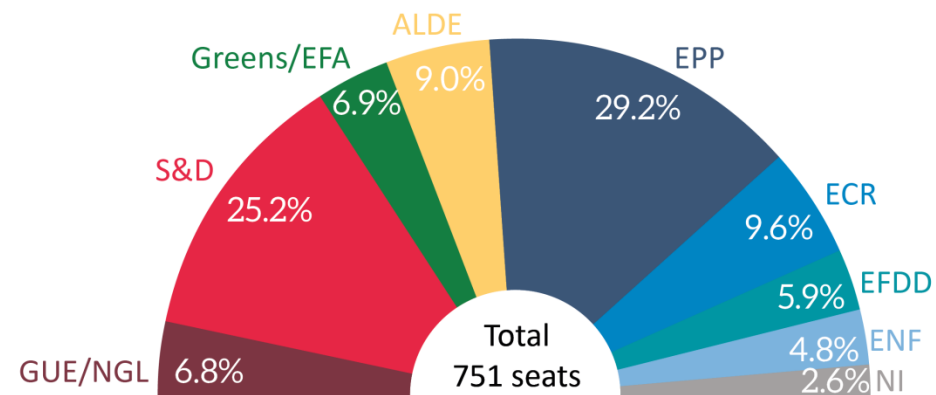
Number of MEPs in each political group as of 1 April 2018.

751
MEPs

Proportion of Members in each political group

Share of each political group in the total 751 seats in the Parliament.

EPRS | European Parliamentary Research Service

Izvor:

<https://epthinktank.eu/2014/11/26/european-parliament-facts-and-figures/1-ep-size-and-proportion-of-political-groups-3/>

Zakon o izboru članova u EP iz RH

Regulira između ostalog:

- Neposrednost izbora s tajnim glasanjem,
- Da zastupnice EP-a nemaju obvezujući mandat,
- Garanciju slobode opredjeljenja i tajnosti glasanja hrvatskim biračicama,
- Pasivno i aktivno biračko pravo za državljanke RH te državljanki drugih država članica EU,
- Dan provedbe izbora,
- Vremenski period za raspisivanje izbora od strane PRH,
- Izbor europarlamentarki prema proporcionalnoj zastupljenosti te preferencijalnom glasanju,
- itd.

	?	Zadnji dan objave odluke Predsjednice o raspisivanju europskih izbora (najkasnije 60 dana prije održavanja izbora)
	?	Krenuli su izborni rokovi! (dan nakon raspisivanja izbora u ponoć)
	?	Prijedlozi kandidacijskih lista moraju stići u DIP (najkasnije 14 dana od raspisivanja izbora)
	?	Objava lista svih kandidatkinja u dnevnim novinama i na javnoj televiziji (u roku od 48 sati od isteka roka za predaju lista)
	?	Trajanje izborne kampanje (od dana objave pravovaljanih predloženih lista do 24 sati prije dana održavanja izbora)
	?	Ne znaš gdje glasati? Danas se objavljuju biračka mjesta! (najkasnije 20 dana prije izbora)
	?	Imenovanje članica biračkih odbora (najkasnije 15 dana prije održavanja izbora)
	?	Zadnji dan za provjeru popisa biračica te za aktivnu i prethodnu registraciju (rok završava 10 dana prije izbora)
	?	DIP saznaje koliko su kandidatkinje primile i potrošile za izbornu promidžbu (u roku od 7 dana prije održavanja izbora)
	?	Provjeri na web stranici svoje kandidatkinje koliko je do sada potrošila na kampanju! (u roku od 48 sati nakon isteka gore navedenog roka)
	Od 25.05.2019. do 26.05.2019.	Izborna šutnja (počinje dan prije izbora u ponoć i traje tijekom cijelog dana izbora dok ne zatvore birališta) Zakon o izboru u EP, čl. 21.
	26.05.2019. 7 do 19 sati	IZBORI Glasaj, bila u Hrvatskoj ili bilo gdje drugdje u svijetu!
	25.06.2019	Zadnji dan za dostavu financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe DIP-u. (u roku od 30 dana nakon održanih izbora) Zakon o financiranju, čl. 34.
	?	Objava financijskog izvještaja na web stranici DIP-a. (45 dana nakon održanih izbora)

Izborni kalendar

Upute biračicama za prethodnu i aktivnu registraciju

UPUTA ZA PRETHODNU REGISTRACIJU

UPUTA ZA AKTIVNU REGISTRACIJU

1.	Sve punoljetne hrvatske državljanke, koje imaju prebivalište u Hrvatskoj, mogu glasati u inozemstvu, u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske na izborima za Europski parlament	Sve punoljetne hrvatske državljanke, a koje nemaju prebivalište u Hrvatskoj, mogu glasati u inozemstvu, u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske na izborima za Europski parlament.
2.	Da bi mogle glasati u inozemstvu, hrvatske državljanke trebaju zatražiti prethodnu registraciju.	Da bi mogle glasati u inozemstvu, hrvatske državljanke trebaju zatražiti aktivnu registraciju.
3.	Da bi se mogle prethodno registrirati, hrvatske državljanke moraju nadležnom uredu u RH ili hrvatskom DKP-u podnijeti zahtjev do najkasnije 10 dana prije održavanja izbora.	Da bi se mogle aktivno registrirati, hrvatske državljanke moraju nadležnom hrvatskom DKP-u ili uredu u RH prema mjestu gdje će se zateći na dan izbora podnijeti zahtjev do najkasnije 10 dana prije održavanja izbora.
4.	<p>Obrazac se može preuzeti na web stranicama Ministarstva uprave na adresi</p> <p>https://uprava.gov.hr/UserDocImages//novosti/2013/EU%20izbori//050313-Zahtjev%20za%20prethodnu%20registraciju.pdf</p>	<p>Obrazac se može preuzeti na web stranicama Ministarstva uprave na adresi</p> <p>https://uprava.gov.hr/UserDocImages//novosti/2013/EU%20izbori//050313-Zahtjev%20za%20aktivnu%20registraciju.pdf</p>
5.	<p>Ako državljanica želi promijeniti mjesto za koje se je prethodno registrirala, može to napraviti preko sljedećeg obrasca</p> <p>https://uprava.gov.hr/UserDocImages//Izbori%20za%20Hrvatski%20sabor%202015//ZAHTJEV%20ZA%20PROMJENU%20MJESTA%20PRETHODNE%20REGISTRACIJE.docx</p>	<p>Ako državljanica želi promijeniti mjesto za koje se je aktivno registrirala ili ako biračica na dan izbora želi glasati izvan svog mjesta prebivališta tj. pripadajućeg DKP-a, može promijeniti podatke o mjestu aktivne registracije putem sljedećeg obrasca</p> <p>https://uprava.gov.hr/UserDocImages//Izbori%20za%20Hrvatski%20sabor%202015//ZAHTJEV%20ZA%20PROMJENU%20MJESTA%20AKTIVNE%20REGISTRACIJE.docx</p>
6.	U iznimnim slučajevima, hrvatske državljanke, koje znaju da u trenutku održavanja izbora neće biti u mjestu prebivališta odnosno da će biti negdje drugdje unutar ili van Hrvatske, u uredu u kojem su upisane u popis biračica mogu zatražiti potvrdu sa glasanja izvan mjesta prebivališta (tzv. žuta potvrda). U toj potvrdi se treba upisati mjesto u inozemstvu ili u Hrvatskoj u kojem žele glasati na dan izbora.	Hrvatske državljanke koje nemaju prebivalište u RH, a koje imaju e-osobnu iskaznicu, ne trebaju se aktivno registrirati za izbore jer će automatski biti uključene u popis biračica za predstojeće izbore prema adresi prijavljenog prebivališta u inozemstvu.
7.	Međutim, na europskim izborima hrvatske državljanke koje imaju boravak u drugoj državi članici, mogu izabrati žele li glasati u hrvatskom DKP-u za hrvatske europarlamentarke ili pred nadležnim tijelom druge države članice u kojoj imaju prijavljeno boravište, za njezine europarlamentarke.	Međutim, na europskim izborima hrvatske državljanke koje imaju boravak u drugoj državi članici, mogu izabrati žele li glasati u hrvatskom DKP-u za hrvatske europarlamentarke ili pred nadležnim tijelom druge države članice u kojoj imaju prijavljeno boravište, za njezine europarlamentarke.
8.	Ako želite glasati za europarlamentarke druge države članice, potrebna vam je prijava nadležnom tijelu te države. Time automatski gubite pravo glasanja za hrvatske predstavnice.	Ako želite glasati za europarlamentarke druge države članice potrebna vam je prijava nadležnom tijelu te države. Time automatski gubite pravo glasanja za hrvatske predstavnice.

Izazovi izbora za Europski parlament u 2019.

- Digitalno uplitanje u izborni proces i kibernetički napadi,
- Političko oglašavanje na društvenim mrežama i manjak transparentnosti,
- Strani, odnosno neeuropski utjecaji na izborni proces.

Uz to, postoji opasnost od korištenja platforme EP-a za zagovaranje partikularnih interesa država članica/zastupnica.

**Biračko pravo,
transparentnost
i izazovi izbora**
za Europski
parlament

Pregled i preporuke

Studeni, 2018.

Policy paper

- Izrađen u sklopu operativne potpore – strukturne potpore u okviru programa Europa za građane
- https://www.gong.hr/media/uploads/policy_paper_2_v3.pdf

Edukatalog Gongga, modul EU pismenost

EU PISMENOST – UČIMO O EU

[Home](#) > [EU PISMENOST – Učimo o EU](#)

[EU PISMENOST – materijali za preuzimanje](#)

[EU PISMENOST – KVIZ](#)

Ostale važne teme vezane za EU

- Solidarnost s izbjeglicama,
- Hrvatsko predsjedanje Europskom unijom (1.1.-30.6.2020.),
- Socijalno pitanje i socijalna Europa,
- Europa različitih brzina,
- Brexit,
- Gospodarstvo,
- Vladavina prava i ljudska prava (Poljska i Mađarska).

Participacija građanki EU

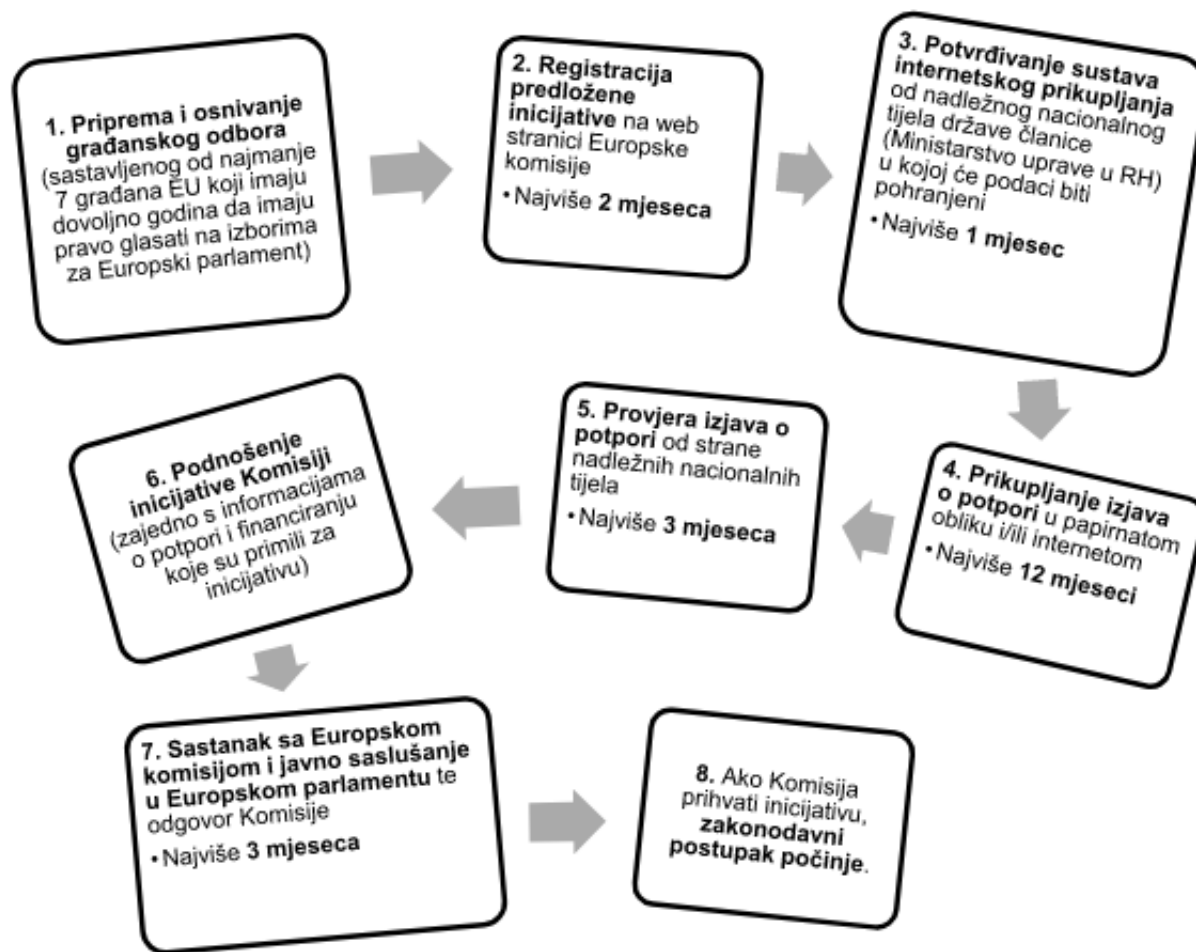
- Ugovorom iz Lisabona (stupio na snagu 1.12.2009.) uvršteni su mehanizmi građanske participacije kao reakcija na kritike o deficitu demokracije u institucijama EU.
- Tri temeljna načela koja su Lisabonskom ugovoru dodana:
 - Demokratska jednakost,
 - Predstavnička demokracija,
 - Participativna demokracija.
- Time je EP-u povećana mogućnost utjecaja na donošenje odluka EU-a te su građanke EU dobile više izravnih mogućnosti za participaciju.

Participacija građanki EU

- Mogućnosti participacije:
 - Slanje **predstavki** / pritužbi nadležnim institucijama EU-a (EP, EK, Europskom ombudsmanu, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF),
 - Uključivanje u **javna savjetovanja** i rasprave o nacrtima zakonodavnih akata,
 - Pokretanje novih, odnosno podržavanje postojećih, **europskih građanskih inicijativa** (provodi se od travnja 2012. godine).

Participacija građanki EU

Slika: Do europske građanske inicijative u 8 koraka⁴

Sufinancira Europska
unija u okviru programa
Europa za građane

Hvala na pažnji!

Kontakt: sandra@gong.hr